2. Determinante

zadaci sa ispita

MI 2018 2

- 2. (10 bodova) Dokažite sljedeća svojstva determinante.
 - (a) Ako matrica A ima dva jednaka retka, onda je det A = 0.
 - (b) Rastave li se svi elementi nekog retka matrice na zbroj dvaju elemenata, onda je determinanta jednaka zbroju dviju odgovarajućih determinanti.
 - (c) Ako nekom retku matrice dodamo neki drugi redak pomnožen skalarom, vrijednost determinante neće se promijeniti.

 $\begin{vmatrix} a_1 \\ \lambda a_1 + a_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a_1 \\ \lambda a_1 \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a_1 \\ a_2 \end{vmatrix} = \lambda \begin{vmatrix} a_1 \\ a_1 \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a_1 \\ a_2 \end{vmatrix} = 0 + \begin{vmatrix} a_1 \\ a_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a_1 \\ a_2 \end{vmatrix}$

LJIR 2018 2

- 2. (10 bodova) Dokažite sljedeća svojstva determinante.
 - (a) Ako matrica A ima dva jednaka retka, onda je det A = 0.
 - (b) Rastave li se svi elementi nekog retka matrice na zbroj dvaju elemenata, onda je determinanta jednaka zbroju dviju odgovarajućih determinanti.
 - (c) Ako nekom retku matrice dodamo neki drugi redak pomnožen skalarom, vrijednost determinante neće se promijeniti.

· Meka je A e Man, sa dva jednoka retta (i-ti i j-ti). Rozvíjamo determinanto po k-tom retto, k+ ij det A = \(\frac{\times}{2}\) (-1) k+1 are Mre. Mre je determinante matrice reala in \(\times_{ij} \alpha \text{ so 2 votes jechnala, a ana Je po pretpostevar jedrata o.

LJIR 2019 1

1. (a) Izračunajte determinantu

$$\begin{vmatrix}
-3 & 1 & 1 & 1 \\
1 & -3 & 1 & 1 \\
1 & 1 & -3 & 1 \\
1 & 1 & 1 & -3
\end{vmatrix}.$$

(b) Za koje a je determinanta n-tog reda

jednaka 0?

(b)
$$\begin{vmatrix} a & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & a & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & 1 & a & \cdots & 1 \\ 1 & 1 & 1 & \cdots & a \end{vmatrix} \xrightarrow{b + 1 \cdot (-1)} = \begin{vmatrix} a & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 1 - a & a - 1 & 0 & \cdots & 0 \\ 1 - a & 0 & a - 1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 - a & 0 & 0 & \cdots & a - 1 \end{vmatrix}$$

 $= \begin{pmatrix} a + (n-4) & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 0 & a-1 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & a-1 & \cdots & 0 \\ \vdots & 0 & a-1 & \cdots$

Dolle determinanta je jednoba 0 za a = -n+1 i a = 1.

MI 2020 2

2. (10 bodova) Zadana je matrica

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} -2 & 1 & -2 \\ 0 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix}.$$

- (a) Iskažite Binet-Cauchyjev teorem.
- (b) Koliko iznosi determinanta matrice A?
- (c) Neka je B = A⁸. Koliko iznosi determinanta matrice B?
- (d) Neka je C = A + A^T. Koliko iznosi determinanta matrice C?

(a) Neka su A, B ∈ M_n. Tada je det AB = det A · det B.

 $\det \mathbf{B} = \det \mathbf{A}^8 = \det \mathbf{A}^4 \mathbf{A}^4 = (\det \mathbf{A}^4)^2 = (\det \mathbf{A}^2 \mathbf{A}^2)^2 =$ $= ((\det \mathbf{A}^2)^2)^2 = (\det \mathbf{A}^2)^4 = ((\det \mathbf{A})^2)^4 = (\det \mathbf{A})^8 = 4^8$

 $\mathbf{C} = \begin{bmatrix} -4 & 1 & -2 \\ 1 & 4 & 3 \\ -2 & 3 & -2 \end{bmatrix}$

 $\det \mathbf{C} = \begin{vmatrix} -4 & 1 & -2 \\ 1 & 4 & 3 \\ -2 & 3 & -2 \end{vmatrix} = \begin{bmatrix} 2. \ redak \ dodamo \ 1. \ 4 \ puta \ i \ 3. \ 2 \ puta \end{bmatrix} =$

 $= \begin{vmatrix} 0 & 17 & 10 \\ 1 & 4 & 3 \\ 0 & 11 & 4 \end{vmatrix} = [razvoj \ po \ 1. \ stupcu] = -1 \cdot \begin{vmatrix} 17 & 10 \\ 11 & 4 \end{vmatrix} = 42$

$$\det \mathbf{A} = (-2) \cdot \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = -2(2 \cdot (-1) - 0 \cdot (-3)) = 4$$

(c) Uzastopnom primjenom Binet-Cauchyjevog teorema dobivamo

(d)

$$\det \mathbf{A} = (-2) \cdot \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = -2(2 \cdot (-1) - 0 \cdot (-1) \cdot ($$

$$\det \mathbf{A} = (-2) \cdot \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = -2(2 \cdot (-1) - 0 \cdot (-1) \cdot ($$

$$\det \mathbf{A} = (-2) \cdot \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = -2(2 \cdot (-1) - 0 \cdot (-1) - 2 \cdot (-1) + 2 \cdot$$

$$\det \mathbf{A} = (-2) \cdot \begin{vmatrix} 2 & 3 \end{vmatrix} = -2(2 \cdot (-1) - 0 \cdot (-1) - 0 \cdot (-1) = 0$$

(b) Razvojem determinante matrice
$${\bf A}$$
 po prvom stupcu dobivamo

(b) Razvojem determinante matrice
$${\bf A}$$
 po prvom stupcu dobivamo

JIR 2020 1

1. (10 bodova)

- (a) Dokažite da je determinanta donje trokutaste matrice jednaka umnošku elemenata na njenoj glavnoj dijagonali.
- (b) Neka su zadane dvije regularne matrice

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 1 \\ 3 & 4 & 5 & 1 & 2 \\ 4 & 5 & 1 & 2 & 3 \\ 5 & 1 & 2 & 3 & 4 \end{bmatrix} \quad \mathbf{i} \quad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 5 & 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 5 & 1 & 2 & 3 \\ 3 & 4 & 5 & 1 & 2 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 1 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{bmatrix}.$$

Njihove determinante označimo sa $a = \det A$ i $b = \det B$.

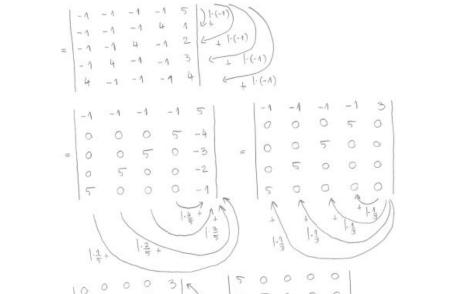
- (i) Koliko je $\frac{\det(-\mathbf{A})}{b}$? (ii) Koliko je $\frac{\det(\mathbf{A} + \mathbf{B})}{ab}$?

(1.) (a) Engizica 2, Determinante, teorem 2 (islaz i doleaz).

(b) Raturamo

$$\begin{vmatrix}
1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\
2 & 3 & 4 & 5 & 1\\
2 & 3 & 4 & 5 & 1
\end{vmatrix} = \begin{bmatrix}
0 & j - tog stupica aduzimemo (j+1) - vi, \\
j = 1, 2, 3, 14
\end{bmatrix}$$

$$\begin{vmatrix}
-1 & -1 & -1 & -1 & 5 \\
-1 & -1 & -1 & 4 & 1
\end{vmatrix} = \begin{bmatrix}
-1 & -1 & -1 & 5 \\
-1 & -1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & -1 & 5 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & -1 & 5 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & -1 & 5 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & -1 & 2 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & -1 & 2 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & -1 & 2 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & -1 & 2 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & -1 & 2 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & -1 & 2 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1 & -1 & 4 & 1 \\
-1 & -1 & 4
\end{bmatrix} + \begin{bmatrix}
-1$$

$$b = \begin{vmatrix} 5 & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 5 & 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 1 & 2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 1 & 2 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 1 & 2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 1 & 2 \\ 4 & 5 & 1 & 2 & 3 \\ 5 & 1 & 2 & 3 & 4 \end{vmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 5 & 1 & 2 & 3 \\ 5 & 1 & 2 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

$$det(A+B) = \begin{vmatrix} 6 & 3 & 5 & 7 & 4 \\ 6 & 8 & 5 & 7 & 4 \\ 6 & 8 & 5 & 7 & 4 \\ 6 & 3 & 5 & 7 & 9 \end{vmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 1 \\ 4 & 5 & 1 & 2 & 3 \\ 5 & 1 & 2 & 3 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 5 & 1 & 2 & 3 \\ 5 & 1 & 2 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

$$b = \begin{vmatrix} 4 & 5 & 1 & 2 & 3 \\ 3 & 4 & 5 & 1 & 5 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 5 \end{vmatrix}$$

Dalele,

 $\frac{\det(-A)}{\det(-A)} = \frac{(-1)^5 \cdot \alpha}{1} = -\frac{\alpha}{6} = \boxed{-1}$

 $\frac{\det(A+b)}{ab} = \frac{0}{ab} = 0.$

MI 2021 2

- 2. (10 bodova)
 - (a) Izračunajte determinantu matrice:

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & b \\ 1 & a & b & ab \\ 1 & a^2 & b & a^2b \\ 1 & a^3 & b & a^3b \end{bmatrix}, \quad a, b \in \mathbb{R}.$$

- (b) Neka je $A \in \mathcal{M}_{4,4}$ za koju vrijedi $A^2 = 3I$. Koje su moguće vrijednosti determinante od A?
- (c) Napišite i izvedite izraz za determinantu matrice A^{-1} preko determinante matrice A, pri čemu je $A \in \mathcal{M}_{n,n}$ regularna matrica.

5)
$$A^{2} = 3I$$
 / Set
 $3^{4} = 3^{n} = \text{det}(3I) = \text{det}(A^{2}) = (\text{det}(A))^{2}$

=> det(A) = det(A)

5)
$$A^2 = 3I$$
 / det
 $3^4 = 3^2 = 3et(3I) = 3et(A^2) = (3et(A))^2$
=> $3etA = \pm \sqrt{3^4} = 19$

3)
$$A^2 = 3I$$
 / Set
 $3^4 = 3^2 = 3et(3I) = 3et(A^2) = (3et(A))^2$
 $= 3 + 3 + 4 = \pm \sqrt{3^4} = \pm \sqrt{3}$
a) $I = AA^4$ / Let sinet $I(X) = I(X)$

$$T = AA / Let$$

$$A = A(T) = det(AA') \text{ Sinet} det(A) det(A')$$

MI 2022 2

- 2. (10 bodova) Koristeći Binet-Cauchyjev teorem, dokažite da vrijedi:
 - (a) $\det (A^k B^k) = \det ((AB)^k)$, za sve $A, B \in \mathcal{M}_n$ i sve $k \in \mathbb{N}$.
 - (b) $\det((AB)^{-1}) = \det(A^{-1}B^{-1})$, za sve regularne $A, B \in \mathcal{M}_n$.
 - (c) $\det(B^{-1}AB + \lambda I) = \det(A + \lambda I)$, za sve $A \in \mathcal{M}_n$, sve regularne $B \in \mathcal{M}_n$ i za sve $\lambda \in \mathbb{R}$.
 - S \mathcal{M}_n označavamo skup svih realnih kvadratnih matrica n-tog reda.

Zadatak 2.

RJEŠENJE (a) Prvo ćemo primjeniti Binet-Cauchyjev teorem na umnožak 2k matrica:

$$\det(A^k B^k) = (\det(A))^k (\det(B))^k = (\det(A) \det(B))^k.$$

Sada jednom primjenom B-C teorema na matrice A i B i potom primjenom teorema na umnožak k matrica, dobivamo

$$(\det(A)\det(B))^k = (\det(AB))^k = \det((AB)^k).$$

(b) Kako je $(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1}$, imamo

$$\det((AB)^{-1}) = \det(B^{-1}) \det(A^{-1}) = \det(A^{-1}) \det(B^{-1}) = \det(A^{-1}B^{-1}).$$

Primjenili smo B-C teorem u prvoj i posljednjoj jednakosti.

(c) Za $A, B \in \mathcal{M}_n$, gdje je B regularna, i za $\lambda \in \mathbb{R}$, imamo

$$B^{-1}AB + \lambda I = B^{-1}AB + \lambda B^{-1}B = B^{-1}AB + B^{-1}(\lambda B)$$

= $B^{-1}(AB + \lambda B) = B^{-1}((A + \lambda I)B)$
= $B^{-1}(A + \lambda I)B$.

Sada primjenom B-C teorema imamo

$$\det (B^{-1}AB - \lambda I) = \det (B^{-1}) \det(A + \lambda I) \det(B).$$

Konačno, budući da je $\det(B^{-1}) = (\det(B))^{-1}$ (što je, ponovno, posljedica B-C teorema), slijedi tvrdnja zadatka.

JIR 2023 1

1. (10 bodova)

Za kvadratnu matricu A kažemo da je ortogonalna ako je $A^TA = AA^T = I$.

(a) Odredite sve ortogonalne matrice oblika

$$\begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \alpha \\ \beta & \frac{1}{2} \end{bmatrix}.$$

- (b) Pokažite da je svaka ortogonalna matrica regularna.
- (c) Izračunajte det(A⁴), ako je A ortogonalna matrica.
- (d) Dokažite: ako su A i B ortogonalne matrice istog reda, tada je i AB ortogonalna matrica.

Zadatak 1.

RJEŠENJE a) Iz zahtjeva ortogonalnosti, proizvoljna matrica danog oblika treba zadovoljavati

$$\begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \alpha \\ \beta & \frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \beta \\ \alpha & \frac{1}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{4} + \alpha^2 & \frac{1}{2}(\alpha + \beta) \\ \frac{1}{2}(\alpha + \beta) & \frac{1}{4} + \beta^2 \end{bmatrix} = I \implies \frac{\frac{1}{2}(\alpha + \beta) = 0}{\frac{1}{4} + \beta^2 = \frac{1}{4} + \alpha^2 = 1} \implies \alpha^2 = \beta^2 = \frac{3}{4}$$

Dakle, postoje točno dvije ortogonalne matrice zadanog oblika:

$$\begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ -\frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}, \qquad \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}.$$

- b) Kako je $A^TA = AA^T = I$, po definiciji odmah slijedi da je A regularna te da je $A^{-1} = A^T$.
- c) Primjenjujući Binet-Cauchyjev teorem i činjenicu da je determinanta transponirane matrice jednaka determinanti početne matrice, dobivamo

$$1 = \det(I) = \det(AA^T) = \det(A)\det(A^T) = \det(A)^2$$

pa je, ponovno uz pomoć Binet-Cauchyjevog teorema,

$$det(A^4) = det(A)^4 = 1^2 = 1.$$

d)
$$(AB)^T AB = B^T A^T AB = B^T IB = I,$$
 $AB(AB)^T = ABB^T A^T = AIA^T = I.$

DIR 2022 1

1. (10 bodova)

Matrica $A \in \mathcal{M}_n$ je antisimetrična ako vrijedi $A^T = -A$.

- (a) Dokažite da antisimetrična matrica mora imati nule na dijagonali.
- (b) Izračunajte determinantu antisimetrične matrice neparnog reda.
- (c) Dokažite da je produkt dvije antisimetrične matirce simetričan ako i samo ako one komutiraju.

Zadatak 1.

RJEŠENJE a) Uvjet $A^T = -A$ daje uvjet na koordinate matrice:

 $a_{ji} = -a_{ij} \implies a_{ii} = -a_{ii} \implies a_{ii} = 0$, za sve i.

b) Koristimo sljedeće svojstvo determinante: det(λT) = λⁿdet(T), za sve T ∈ M_n i sve λ ∈ ℝ. Dakle,
$$\det(A) = \det(A^T) = \det(-A) = (-1)^n \det(A) \implies \det(A) = -\det(A),$$

za sve $A \in \mathcal{M}_n$ antisimetrične, gdje je n neparan. Za takve matrice je, stoga, $\det(A) = 0$.

 $(AB)^T = B^T A^T = (-B)(-A) = BA.$

Dakle, ako je AB simetrična, $(AB)^T = AB = BA$, pa A i B komutiraju. I obratno, ako A i B komutiraju, ista jednakost povlači da je AB simetrična matrica.